

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/45243,Ostatnia-ziemski-droga-mjr-Franciszka-Sagana-ps-Grabik-Rzeszow-5-stycznia-2018.html>
2022-06-29, 18:04

Ostatnia ziemski droga mjr. Franciszka Sagana ps. „Grabik” - Rzeszów, 5 stycznia 2018

Mjr Franciszek Sagan był weteranem walk o Niepodległość Polski, jednym z nestorów podkarpackich Akowców, laureatem nagrody honorowej IPN „Świadek Historii”

Dziś na cmentarzu komunalnym Pobitno w Rzeszowie odbył się pogrzeb śp. mjr. Franciszka Sagana ps. „Grabik”. W ostatniej drodze majorowi towarzyszyła rodzina, przyjaciele, kombatanci, żołnierze 21. Brygady Strzelców Podhalańskich na czele z dowódcą płk. Ryszardem Pietrasem. W uroczystościach pogrzebowych wziął także udział dyrektor Instytutu Pamięi Narodowej Oddział w Rzeszowie dr Dariusz Iwaneczko.

Mjr Francisze Sagan ps. „Grabik” - żołnierz Związku Walki Zbrojnej-Armii Krajowej Inspektoratu Rzeszów – urodził się 23 marca 1921 r. w Rudnej Wielkiej. Jedną

trzecią swego życia poświęcił Armii Krajowej. W latach 1940 – 1944 był żołnierzem ZWZ-AK na terenie Inspektoratu Rzeszów, a przez ostatnie 26 lat pełni funkcję prezesa Koła Nr 2 ŚZŻAK w Rzeszowie. Służbę w ZWZ podjął w marcu 1940 r. w plutonie w Rudnej Wielkiej na terenie Placówki Rzeszów – Pobitno, poznawał żołnierski kunszt i otrzymał przydział do grupy dywersyjnej Inspektoratu Rzeszów AK. Został skierowany na kurs Szkoły Podchorążych Rezerwy Piechoty, który ukończył w styczniu 1944 r. w stopniu kaprała podchorążego. W lipcu 1944 r. walczył w III Zgrupowaniu Zachód podczas akcji „Burza” na terenie Bratkowic. Walce Żołnierzy Podokręgu Rzeszów AK poświęcił swoje dojrzałe lata życia. Choć z wykształcenia był inżynierem budownictwa, napisał kilkanaście przełomowych książek z dziejów AK na Rzeszowszczyźnie, stanowiących podwaliny dla wielu prac historycznych: ZWZ-AK Obwód Rzeszów, Rejonowy Inspektorat ZWZ-AK Rzeszów, Podokręg Armii Krajowej Rzeszów, Żołnierze w sutannach. Kapelani Armii Krajowej Podokręgu Rzeszów. W poszukiwaniu miejsc pamięci, dokumentów i świadków wydarzeń zwiedził całe Podkarpacie. Prowadził równie bogatą korespondencję i gromadził pokaźne zbiory, czym zasłużył sobie na miano wybitnego dokumentalisty i znawcy historii AK wśród całego środowiska akowskiego w Rzeszowie. Z pasją opowiadał o historii, dzięki czemu zaskarbił sobie sympatię młodzieży. Zrobił zresztą wiele, by 16 podkarpackich szkół przyjęło imię Armii Krajowej lub jej bohaterskich żołnierzy. Był również inspiratorem upamiętniania ważnych dla Polski bohaterów narodowych. Zainicjował budowę pomnika pamięci Żołnierzy Podokręgu Armii Krajowej Rzeszów oraz pomnika Marszałka Józefa Piłsudskiego w Rzeszowie. Mjr Franciszek Sagan nosił także tytuł Honorowego Podhalańczyka nadany przez 21 Brygadę Strzelców Podhalańskich. W 23 października 2017 r. zosyłał uhonorowany przez prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr. Jarosława Szarka Nagrodą Honorową „Świadek Historii”.

Informacje z życiorysu mjr. Franciszka Sagana, zawarte w nekrologu pochodzą ze strony: www.akrzeszow.pl

Relacja

stronach: <https://rzeszow.tvp.pl/35490015/ostatnie-pozegnanie-franciszka-sagana-zolnierza-ak-i-historyka>,

<https://www.radio.rzeszow.pl/wiadomosci/8367/ostatnia-droga-majora-sagana>